

לפניו, והקדוש ברוך הוא מסתפל בהם ושמת. אז הקדוש ברוך הוא מתעטר בעטרות עליונות ושמת בגבירה. זהו שכתוב חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך. ומאותה שעה דבריו כתובים בספר, זהו שכתוב (מלאכי א) ויכתב ספר זכרון לפניו.

אשרי חלקו של מי שמשתדל בתורה פראוי, אשריו בעולם הזה ואשריו בעולם הבא. עד כאן שלטון יהודה, זרוע שנכללת בכל, בפח של כל הצדדים, שלשה קשרים של הזרוע להתגבר על הכל.

דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל. רבי חייא אמר, פסוק זה כף יש לו לומר, דן ידין לשבטי ישראל, או דן ידין לשבטי ישראל כאחד. מהו דן ידין עמו, ואחר כף כאחד שבטי ישראל? אלא דן, הוא שכתוב בו (במדבר י) מאסף לכל המחנות, שהוא ירך שמאל, והולך בסוף.

בא ראה, פיון דיהודה וראובן נוסעים, הלויים והארון פורשים דגלים, ונוסע דגל אפרים שהוא למערב. ירך זמין נוסעת מחליות המדה. ואם תאמר, זבולן שהוא נכנס ויצא, שכתוב בו (דברים לב) שמח זבולן בצאתך, וכתוב וירכתו וגו'. אלא ודאי יהודה נכלל מהכל.

בא ראה, מלכות העליונה נכללת מהכל, ויהודה הוא מלכות תחתונה. כמו שמלכות עליונה נכללת מהכל, כף גם מלכות תחתונה נכללת מהכל, מגוף, מדרך, כדי להתגבר בכחו.

כתוב מימינו"ו א"ש ד"ת למו.

בגין לאתגברא בתוקפיה.

אורייתא מסטרא דגבורה

קדשא בריך הוא לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן, אפיקת לון קמיה, וקודשא בריך הוא מסתפל בהו וחדוי, כדין קדשא בריך הוא מתעטר בעטרין עלאין, וחדוי במטרוניתא, הדא הוא דכתיב, חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך. ומההיא שעתא, מלוי פתיבין בספרא, הדא הוא דכתיב, (מלאכי א) ויכתב ספר זכרון לפניו.

זבאה חולקיה, מאן דאשתדל באורייתא כדקא יאות, זבאה הוא בהאי עלמא, וזבאה הוא בעלמא דאתי. עד הכא שולטנותא דיהודה, דרועא דאתפליל בכלא, בחילא דכל סטרין, תלת קשרין דדרועא, לאתגברא על פלא:

דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל. רבי חייא אמר, האי קרא הכי אית ליה למימר, דן ידין לשבטי ישראל, או דן ידין לשבטי ישראל כאחד, מהו דן ידין עמו, ולבתר כאחד שבטי ישראל. אלא דן, הוא דכתיב ביה, (במדבר י) מאסף לכל המחנות, דהוא ירכא שמאלא, ואזיל לבתרייתא.

תא חזי, פיון דיהודה וראובן נטלין, ליואי וארונא פרשין דגלין, ונטיל דגלא דאפרים דאיהו למערב, ירכא ימינא נטיל, בקפסירי קסטא. ואי תימא זבולן דאיהו עאל, ונפיק, דכתיב ביה, (דברים לג) שמח זבולן בצאתך, וכתוב וירכתו וגו'. אלא ודאי, יהודה אתפליל מפלא.

תא חזי, מלכו דלעילא אתפליל מפלא, ויהודה איהו מלכו תתאה. כמה דמלכו עלאה אתפליל מפלא, הכי נמי מלכו תתאה, אתפליל מפלא מגופא מירכא, בתיב, (דברים לג) מימינו"ו א"ש ד"ת למו,

תורה נתנה מצד הגבורה, וגבורה נכללת בימין ובגוף ירף ובכל. כף גם הסדר הראשון הוא יהודה, מלכות שבאה מצד של גבורה ונכללת בימין, בגוף וברף, ובכל נכללת, כמו שהמלכות העליונה נכללת מהכל.

סדר שני ראובן, שהוא לצד דרום, ודרום הוא ימין. את כל כח הימין נטל יהודה, משום [שנששקה] שהעברה המלכות מראובן, כמו שנאמר פחו פמים אל תותר, ונטל אותה יהודה, והתגבר בתקף הימין שהיה מראובן, וכף כתוב בדרו, (תהלים קיא) נאם ה' לאדני שב לימיני, משום ששמאל נכללת בימין ומתחזק בכחו. זהו שכתוב (שם קיח) ימין ה' עשה חיל וגו'. יהודה וראובן היו שתי זרועות.

סדר שלישי אפרים, שהוא ירף ימין, ונוסע לפני השמאל תמיד. ודן [יה], שהוא ירף שמאל, נוסע בסוף, ועל כף הוא המאסף לכל המחנות לצבאותם והולך בסוף. יהודה נוטל כח בשתי זרועות, משום שראובן, שהוא ימין, [העברה] אבדה ממנו הבכורה, הפכה והמלכות, ועל זה כתוב ביהודה (דברים לג) ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה.

בא ראה, כתוב (מלכים א-י) ויעש המלך שלמה כסא שן גדול. הכסא של שלמה עשה אותו כמו שלמעלה, וכל הדיקנאות [של כאן] שלמעלה עשה כף. ועל זה כתוב וישב שלמה על כסא ה' למלך, מלך דבר סתום הוא. וכן (מלכים א-ב) ושלמה ישב על כסא דוד אביו ותפן מלכתו מאד, שעמדה הלכנה בשלמות.

ותפן מלכתו מאד, דקיימא סיהרא באשלמותא. וישב שלמה על כסא ה' למלך, מלך מלה סתימא הוא. וכן (מלכים א ב) ושלמה ישב על כסא דוד אביו ותפן מלכותו מאד, דקיימא סיהרא באשלמותא.

אתייהיב, וגבורה אתפליל בימינא, ובגופא, וירכא, ובכלא. הכי נמי סדרא קדמאה, יהודה איהו, מלכו דאתי מסטר גבורה, ואתפליל בימינא בגופא ובירכא, בכלא אתפליל. כמה דמלכו דלעילא, אתפליל מפלא.

סדרא תניינא ראובן, דאיהו לסטר דרום, ודרום איהו ימינא, וכל חילא דימינא, יהודה נטיל ליה, בגין דראובן (ס"א אתעביד) אתעביר מניה מלכו, כמה דאת אמר פחו פמים אל תותר, ונטיל ליה יהודה, ואתגבר בתוקפא דימינא, דהוה מראובן, וכן כתיב בדרו, (תהלים קי) נאם יי לאדני שב לימיני. בגין דשמאלא אתפליל בימינא, ואתתקף בחיליה, הדא הוא דכתיב, (תהלים קיח) ימין יי עושה חיל וגו'. יהודה וראובן תרין דרועין הוו.

סדרא תליתאה, אפרים, דאיהו ירכא ימינא, ונטלא קמי שמאלא תדיר, ודן (דא) דאיהו ירכא שמאלא, נטיל לבתרייתא, ועל דא הוא המאסף לכל המחנות לצבאותם, ואזיל לבתרייתא.

יהודה נטיל חילא בתרין דרועין, בגין דראובן דאיהו ימינא, (ס"א אתעביד) אתאביד מניה בכירותא פהונתא ומלכותא, ועל דא כתיב ביהודה, (דברים לג) ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה.

תא חזי, כתיב, (מלכים א י) ויעש המלך שלמה כסא שן גדול. פרסייא דשלמה, עבד ליה פגוונא דלעילא, וכל דיוקנין (דקכא) דלעילא עבד הקא. ועל דא כתיב, (דברי הימים א כט)

ותפן מלכתו מאד, דקיימא סיהרא באשלמותא.